

2019-05-18

Region Gotland, Tekniska nämnden
F.k. Eva Nypelius
F.k. Peter Lindvall
F.k. Meit Fohlin

Kritiskt läge kring ställningstaganden till Klintehamns framtid

I vårt remissvar över förslaget till Program Klintehamn 2030 instämde vi helt och fullt i regionens bedömning att Klintehamn har en betydande utvecklingspotential och ställde oss positiva till de fyra övergripande målen som formulerades i programförslaget:

- 1. Klintehamns identitet ska stärkas som en attraktiv plats för verksamheter, boende och besökare.**
- 2. Klintehamns gröna och blå värden ska stärkas och belysas.**
- 3. Klintehamn ska vara ett sammanhållet jämlikt samhälle med gena och trygga stråk för gång och cykel.**
- 4. Klintehamn ska få fler bostäder av god kvalitet och hållbar arkitektur**

Dessa mål förpliktigar och ställer stora krav på många aktörer. De två första målen ser vi dock allt tydligare som mycket svårförenliga med de omfattade planer som nu finns på framtida kalkbrytning och där man från kalkbranschens sida uppenbarligen ser Klintehamn som den självklara utskeppningsorten. I regionens programförslag för Klintehamn 2030 tas dock inte alls kalkbrytningsproblematiken upp – den utgör för oss i Klintehamn en fråga som kan ge helt nya förutsättningar för väsentliga delar av planeringen för samhället och dess omgivning. Vi vet att diskussioner har förts om helt nya transportvägar och kraftigt ökad tung trafik på befintliga länsvägar, behov av fortsatt utbyggnad av hamnen och upplagsytor för att klara kraftigt ökade utlastningsvolymerna, risk för buller- och dammproblem, ökad utsatthet för oskyddade trafikanter, etc. Att det i dagsläget är svårt att konkret hantera i ett program kan vi förstå men det måste göras synligt när programmet fastställs att denna reella osäkerhet finns och att den önskade förstärkningen av de blå och gröna värdena svårligen kan kombineras med den storskaliga kalkbrytning som SMA Mineral har ansökt om tillstånd för och som nu ska prövas av Mark- och miljödomstolen.

Under samrådstitiden för Program Klintehamn 2030 berördes ibland frågan om kalkbrytningens fortsättning på norra Gotland och de tankar som fanns på att Buttleområdet skulle kunna komma att klassas som riksintresse utifrån tillgången på högkvalitativ kalk. Då fanns ännu inga beslut kring dessa frågor – men nu har beslutet kommit och kalkindustrin har flyttat sitt fokus mot mellersta och södra Gotland. Vi som bor och verkar i Klintetrakten har därför starka skäl att vara oroliga, inte minst som vi har begränsad insyn i de svåröverskådliga beslutsprocesserna kring dessa stora och svårgripbara frågor.

Utskeppningsmöjligheterna av den (eventuellt) brutna kalken är i det sammanhanget en för kalkindustrin kritisk flaskhals. Dagens befintliga miljötillstånd för Klintehamns hamn tillåter inte alls de volymer som kalkindustrin ser framför sig. Den ansökan som SMA Mineral har inlämnat till Miljödomstolen om kraftigt utökad kalkbrytning vid Klintebys tar inte ens upp hamnfrågan eller effekterna på andra delar av samhället trots att konsekvenserna kan bli omfattande om deras planer godkänns. Tar de kanske redan för givet att Region Gotland kommer att se till att Klintehamns hamn byggs ut i den utsträckning som kalkindustrin önskar? Vad vi kan förstå är företrädare för de traditionella långsiktigt hållbara verksamheter som använder hamnen för hantering av timmer, flis, spannmål, djurfoder, etc. mycket bekymrade över kalkdammet som oundvikligen kommer att spridas över hamnområdet.

I sammanhanget är det också viktigt att komma ihåg vilken central roll som den norra piren har i ortens vardagsliv och för de många besökarna, vare sig de kommer land- eller sjövägen, har båtplats här, lägger till i gästhamnen, ska besöka Karlsöarna, luncha på hamnkaféet, meta abborre, etc. Hamnen och kontakten med havet är av central betydelse för alla som bor i Klintehamn vilket också belystes mycket bra i förslaget till Program Klintehamn 2030. I och med att avståndet från norra piren till lanthamnen är litet är det mycket viktigt att de störande effekterna av verksamheterna i lanthamnen minimeras. Det gäller självklart även för pensionatsverksamheten Varvsholm som ju också ligger nära lanthamnen, men också för välbesökta ställen som ligger söder om hamnen – Barlastkajen, Kalkugnskajen och området söderut.

Vi har nu behov av att bättre förstå hur Region Gotland arbetar med frågor kring Klintehamn i stort, med Klintehamns hamn och hur processen kring en eventuell ny miljöprövning för hamnen kan komma att se ut. Vi önskar därför så snart som möjligt få till stånd ett möte och en kontinuerlig dialog kring dessa frågor.

För Klintetraktens Framtid

Emilia Lindqvist
Ordförande